

Uddybende beskrivelse af fyrtårnsprojektet ”Ressourceeffektivitet og cirkulær økonomi”

Beskrivelse af initiativet

Fyrtårnsprojektet skal gennem fremme af ressourceeffektivitet og cirkulær økonomi bidrage til, at hovedstadsregionen er fossilfri i 2050 og at 80 pct. af affaldet i hovedstadsregionen genanvendes. Projektet skal fremme genanvendelse af affald, bedre udnyttelse af restprodukter og andre ressourcer samt energieffektivisering og vedvarende energi.

Det er en kompleks opgave at øge ressourceeffektiviteten og omstille til vedvarende energi. Udfordringen er at forme og implementere energi- og resourcesystemer, hvor der er integration mellem forskellige sektorer, og som medvirker til større fleksibilitet og mere effektiv brug af de knappe ressourcer. Der er behov for et tæt samarbejde og en koordineret indsats i regionen såvel som på tværs af regionerne. Indsatsen skal sikre bedre udnyttelse af de fysiske ressourcer (biomasse, restprodukter fra industrien, etc.) samt skabe økonomisk vækst og arbejdspladser.

Udvalgte elementer i initiativet

I partnerskab med andre centrale aktører vil der blive gennemført tre indsatsler, der tilsammen vil være et skridt på vejen mod en mere energi- og ressourceeffektiv region.

1. Fremtidens intelligente energi- og resourcesystem

De tre regioner i Greater Copenhagen (Region Skåne, Region Sjælland og Region Hovedstaden) har formuleret dette fælles projekt.

Leverancerne i projektet vil være:

- Et samlet overblik over eksisterende fysisk infrastruktur og platforme for formidling af ressourcer, f.eks. industrielle restprodukter samt forslag til mere optimale løsninger.
- Udvikling af fremtidige styringsmodeller for effektiv udnyttelse af energi og ressourcer i Greater Copenhagen.
- Etablering af samarbejder om løsninger og styringsformer, der nedbryder siloer samt fremmer andelen af vedvarende energi og bedre udnyttelse af regionernes fysiske ressourcer.
- Udvikling og afprøvning af markedsmodeller og cases, der fremmer et fremtidigt intelligent energi- og resourcesystem.

For at konkretisere projektet gennemfører partnerne indtil efteråret 2017 et forprojekt med støtte fra Interreg-programmet for Øresund, Kattegat og Skagerrak. Her analyseres udfordringer og muligheder, og der udvælges relevante partnere (bl.a. kommuner, virksomheder, forsyningselskaber og videninstitutioner) og identificeres konkrete potentialer og cases.

2. Cirkulær økonomi i affald og ressourcer

Indsatsen vil fremme en dialog på tværs af en bred kreds af interessenter (herunder kommuner og forsyningselskaber) om, hvordan anbefalinger fra regeringens Advisory Board for Cirkulær Økonomi kan realiseres i hovedstadsregionen. Endvidere vil der blive udviklet tiltag, der kan understøtte, at kommunerne tænker cirkulær økonomi ind i arbejdet med at revidere kommunale affaldsplaner, erhvervsudvikling mv.

Projektet vil gennemføre seminarer, der gør kommunale medarbejdere bedre klædt på til at arbejde med cirkulær økonomi. Slutproduktet vil være en idekatalog til kommunerne. Det vil endvidere være et oplæg til et hovedprojekt, der eventuelt kan igangsættes i 2018.

3. Innovative cirkulære løsninger i offentlige indkøb

Indsatsen skal bidrage til, at offentlige indkøb bliver et centralt redskab i omstillingen til cirkulær økonomi. Indsatsen vil bl.a. gøre eksisterende viden operationel for offentlige indkøbere, så det bliver enklere at vurdere hvilke innovative og cirkulære indkøb, der kan gennemføres.

Slutproduktet vil være en analyse, der bl.a. kvantificerer og kvalificerer gevinster, der kan opnås ved grønne og innovative indkøb (f.eks. driftsbesparelser, erhvervsudvikling, miljø- og sundhedseffekter mv.). Det vil endvidere være et oplæg til et hovedprojekt, der kan igangsættes i 2018 og som kan hjælpe de offentlige indkøbere til i højere grad at implementere indkøbskriterier, -metoder og -praksis, der fremmer innovative og cirkulære løsninger i de offentlige kerneydelser.

Partnerkredsen

I fyrtårnsprojektets indsats 1 deltager på nuværende tidspunkt Region Skåne, Region Sjælland og Region Hovedstaden samt Gate 21 og Sustainable Business Hub fra Skåne. Partnerkredsen for alle tre indsætter forventes udvidet med kommuner, virksomheder, forsyningselskaber og videninstitutioner.

Økonomi og projektperiode

Projektets indsats 1 løber i perioden 2018-2020, hvorimod indsætterne 2 og 3 gennemføres i 2017. Projektet har følgende budget:

Budget for projekt " Ressourceeffektivitet og cirkulær økonomi"	
<i>ReVUS-midler</i>	<i>Indsats 1: 3,5 mio. kr. Indsats 2: 1,0 mio. kr. Indsats 3: 0,5 mio. kr. I alt 5 mio. kr.</i>
<i>Medfinansiering fra kommuner og andre aktører</i>	<i>Indsats 1: Region Skåne 2,3 mio.kr og Region Sjælland 3,5 mio.kr. Yderligere medfinansiering søges opnået fra andre parter. Indsats 2 og 3: Medfinansiering søges opnået fra andre parter</i>
<i>Evt. medfinansiering fra fonde</i>	<i>Indsats nr. 1: 9,3 mio.kr.¹ Indsats 2 og 3: Ingen medfinansiering</i>
Samlet budget	20,1 mio. kr.

Fyrtårnsprojektets bidrag til opfyldelse af ReVUS-målsætningerne

Det vurderes, at fyrtårnsprojektets tre indsætter vil bidrage til at øge andelen af vedvarende energi og udnytte regionernes fysiske ressourcer bedre. Det forventes, at projektets resultater vil bidrage væsentligt til at opfylde målsætningerne i ReVUS om:

- at omstille hovedstadsregionens el- og varmforsyning til fossilfrihed i 2035,
- at hovedstadsregionen er en ressourceeffektiv region, der genanvender mindst 80 pct. af regionens affald,
- at skabe flere arbejdspladser og understøtte udviklingen i private virksomheder ved, at det offentlige efterspørger grønne løsninger.

¹ Projektet søger Interreg-programmet for Øresund, Kattegat og Skagerrak om støtte i efterår 2017.